

ORDNA & VÅRDA

Nr 1.2025

MEDLEMSTIDNING FÖRENINGSSARKIVEN I STOCKHOLMS LÄN

FSL:s årsmöte

Den 27 mars hölls FSL:s årsmöte på Kristinehovs malmgård på Södermalm i Stockholm. Traditionen enligt delades kultur- och forskningsstipendiet ut som i år gick till Suzanne Åkerhielm på 10 000 kronor för hennes forskningsarbete om Danderyds-dräkten.

Årsmötet som hade samlat drygt 20 medlemmar ägde rum i Diedrichsonska salen, i en av flygelbyggnaderna. Hampus Busk valdes till mötets ordförande. Stämman beviljade styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2024 i enlighet med revisorernas förslag. Therese

Kristinehovs Malmgård byggdes 1790 av grosshandlaren Georg Fredrik Diedrichson som familjens sommarnöje. Sedan mitten av 1900-talet fungerar gården som en allmän samlingslokal, föreningsgård och kulturcentrum med en tydlig inriktning på 1700-tal. Foto: Maria Lundin.

Tedebblad omvaldes som ordförande och Hampus Busk och Maria Lundin som båda varit suppleanter valdes som ledamöter på två år. Valberedningen presenterade Mattias Djupdahl, Stella Fare och Camilla Bohm Coleman som föreslogs som suppleanter och som valdes av stämman på ett år vardera. Som ledamöter i valberedningen blev det nyval av Maria Bring, som tidigare suttit i FSL:s styrelse och idag är arkivarie på Sjöhistoriska Museet samt Magnus Ahl från Brännkyrka hembygdsförening som är utbildad till valberedare. Ann-Marie Kraft-Karlsson från Vallentuna arkivförening lämnade posten som

Suzanne Åkerhielm iklädd Danderyds-dräkten.

valberedare och blev nyvald som förtroendevald revisorer. Jan Löfgren som under våren blivit ordförande för Danderyds arkivförening omvaldes som förtroendevald revisorssuppleant. Styrelsen fick i uppdrag av årsstämman att utse en ledamot till valberedningen samt en ny auktoriserad revisor för att ersätta Bigitta Sundman som meddelat sin avgång.

När årsmötet avslutades avtackades Gabriel Prenzlau-Enanders för sitt mångåriga uppdrag som suppleant och Gunnel Mörkfors som varit ledamot i valberedningen.

*/Verksamhetschef
Malena Hofverberg*

Årets stipendiat

I samband med årsmötet delades FSL:s kultur- och forskningsstipendium ut. Mottagare var Suzanne Åkerhielm som fick det för sitt omfattande forskningsarbete med att åter skapa Danderydsdräkten och synliggöra ett lokalt kulturarv.

Suzanne Åkerhielms intresse för Danderydsdräkten har sitt ursprung i en önskan om att införskaffa folkdräkter till sig själv och sin familj. Valet föll på Danderydsdräkten men det var få som kände till den. Hon upptäckte snabbt att det saknades uppsydda dräktdelar och även foto eller ritningar av dem.

För att få fram uppgifter om hur dräkten såg ut och hur den var tillverkad sökte Suzanne efter personer som på något sätt hade koppling till dräkten. Förutom kontakt med

Stocksunds väska med tre stockar från köpingsvapnet. Djursholms har tre heraldiska tudorrosor och på Danderyds väska finns ekblad och ekollon.

hembygdsföreningen och slöjdgillet i Danderyd har hon gjort presentationer på föreningsmöten och medverkat i radio och TV. Det har lett till många kontakter och intervjuer över landet.

Danderydsdräkten finns beskriven i en bok av Ulla-Britt Ödarp från 1979 men mer ur ett folklivsperspektiv än en sömnadsbeskrivning. Dräkten kom till på 1950-talet på initiativ av prostinnan Greta Hellerström som startade en sockendräktskommitté tillsammans med kvinnor från ett 30-tal föreningar. Fram till 1962 finns det uppgifter i protokollen med justeringar av dräkten.

Hos Danderyds arkivförening (DAF) har Suzanne fritt kunna dyka ner i ett stort utbud av föreningsarkiv och fått svar på många av sina frågeställningar. Det blev ett helt år av forskning i de olika föreningsarkiven.

Dräkten finns för män, kvinnor och barn och en anledning till att det finns extra många delar är att det finns varianter i kvinnodräkten mellan de olika kommundelarna Stocksund, Danderyd/Enebyberg och Djursholm. Suzanne har nu en dokumenterad bild av mönstret, mått, tyg, kvaliteter, färger och hur och var materialet kan vävas. Hon har dokumenterat en tillverkningsprocess för dräktsilvret och återskapat broderier och den handknyplade spetsen.

All den kunskap hon samlat på sig vill hon förmedla till andra genom en bok så att fler ska kunna sy upp dräkten och detta lokala kulturarv ska leva vidare. Om du har uppgifter att tillföra så kontakta Suzanne Åkerhielm på danderydsdrakten@gmail.com.

/Malena Hofverberg

Dräktens färger har hämtats från släkten Banér som bodde på Djursholms slott. Hättan har den eleganta Stuartska linjen (1500-tal) och är inspirerad av Christina Banérs porträtt.

Nya suppleanter i FSL:s styrelse

Mattias Djupdahl

Mattias Djupdahl har arbetat med digital arkivering sedan år 2009, bl.a. på Riksarkivet och sedan ett antal år tillbaka som konsult inom området.

- Innan studier till arkivarie i Stockholm och Uppsala arbetade jag med IT och det stod ganska snart klart att jag skulle komma att arbeta med digital arkivering efter studierna. Jag släktforskar, om än i blygsam skala, och inser föreningsarkivets viktiga roll i det sammanhanget. Jag hoppas att kunna bidra till FSL:s goda arbete.

Stella Fare

Som ordförande i Högalids Hembygdsförening och gammal arkivarie känns uppdraget i FSL:s styrelse som något både nytt och bekant. Trevligt att få lära känna kollegor i en bransch som jag visserligen lämnat för många år sedan men som berikat mig mycket genom åren. I unga år var jag först på Stadsarkivet och sedan på Riksarkivet. På 1980-talet blev jag uppslukad av politiken och var förtroendevald i många år. Tjugo år i Stadshuset avlöstes av tio år i Landstinget. Genom att anlägga ett historiskt perspektiv på dagsak-

tuella frågor har jag under hela livet lärt mig något nytt om Stockholm och min hembygd. Min inriktning har alltid varit att bevara kulturarvet. Arkiven är nyckeln.

Camilla Bohm Coleman sitter i styrelsen för Studieförbundet vuxenskolan Stockholms län, Sollentuna kommuns Funktionshinderråd och i en bolagsstyrelse. Hon älskar att arbeta med människor och har hela livet varit engagerad i föreningslivet och i den ideella sektorn.

Efter utbildning till fritidsledare på KFUK/KFUM:s ledarinstitut arbetade hon i England.

De senaste 12 åren har hon ägnat åt handikapp- och invandrarföreningar inom SV.

Mälaröarnas arkivförening

Ekerö kommun har tagit initiativet till att blåsa liv i Mälaröarnas arkivförening som varit vilande i flera år. I en artikel i "Mitt i" (publicerad 29/3) och genom utskick till föreningar uppmanades intresserade att höra av sig och kallades till ett möte i Kulturhuset i Ekerö centrum den 14 april.

Vid mötet deltog Iréne Hededal, förvaltningschef och Jeanette Hagberg, chef för kulturlokaler, Malena Hofverberg från FSL och repre-

sentanter för en handfull föreningar. Bland dessa fanns Anders Öberg som varit aktiv i Mälaröarnas arkivförening fram till 2021 då det senaste styrelsemötet hölls. Sedan dess har inget aktivt arbete bedrivits men de som hört av sig till honom har kunnat besöka arkivet.

Vid mötet framgick det att flera föreningar var intresserade av att kunna deponera sitt arkiv eller redan har sitt arkiv i lokalen. Nyinflyttade personer har också visat intresse.

Arkivet finns i Lupinsalen i Stenhamra i det som varit Televerkets växelhall. Lokalen köptes in

av Ekerö kommun för ändamålet. Lokalen har kraftiga väggar och fönsterluckor men värms idag inte upp. Vid starten var Lars Erik Larsson drivande och uppmuntrade föreningarna att arkivera. Vid mötet var det ingen som hade erfarenhet av arkivarbete men de välkomnas att inhämta den från FSL.

Nu återstår att se vad detta första möte leder till och om Mälaröarnas arkivförening blir aktiv igen. Alla som är intresserade kan höra av sig till jeanette.hagberg@ekero.se för att få inbjudan till kommande möten.

/Malena Hofverberg

Nätverksträff inför Arkivens dag på Scouternas arkiv och museum

Scouternas arkiv och museum ligger en kort promenad från Örnbergs T-bana. Dit hade FSL förlagt vårens nätverksträff för arrangörer av Arkivens dag. Scouterna om någon kan representera årets tema "Natur och friluftsliv" och med fler än 80 000 medlemmar i Sverige finns det sannolikt en scoutförening i alla kommuner. Besöket var därmed en bra utgångspunkt för de arrangörer som ville haka på årets tema.

Museet med arkiv ligger i samma hus som Scouternas kansli. Materialet rör Svenska Scoutförbundet men inte de olika lokalavdelningarna i landet. Vi togs emot av Kajsa Hult och bjöds på visning av vänföreningens guider. Utställningen skildrar Scouternas historia och verksamhet, allt ifrån Robert Baden Powell som brukar kallas scoutrörelsens grundare till internationella läger, World scout Jamboree idag. I utställningen finns exempel på utrustning genom tiderna och modeller av friluftsläger där allt fungerar utan de bekvämligheter vi är vana vid. Det för tankarna till dagens information om vad vi förväntas klara av vid en kris.

Efter visningen hade vi ett informellt möte och delade idéer från utställningen, arrangemang för Arkivens dag, gav tips och bollade lösningar. Vi kan meddela att temat för 2026 blir "Människan och tekniken".

/MH

Mer information om Scouternas arkiv och museum finns på arkivochmuseum.scout.se. Där du också kan besöka den virtuella utställningen.

Något som utmärkte sig bland arkivhandlingarna var ett minnesalbum till Ludde, den avgående chefen för flickscouterna, med hälsningar från alla flickscout-distrikt i landet.

2025

Aktuell information och anmälan finns på fslarkiv.se.

SEPTEMBER

- 8** Kurs: Repetition och frågor om arkivering, kl. 18.00 – 19.30, webb.
- 18** Kurs: Ordna ditt arkiv, kl. 16.00 – 18.30 på Stockholms stadsarkiv.

NOVEMBER

- 8** Arkivens dag. Alla arrangemang annonseras på arkivensdag.nu

Ordna & Vårda ges ut av Föreningsarkiven i Stockholms län, FSL, med stöd av Region Stockholm, Riksarkivet och Stockholms stad.
Org.nr 802400-1391 **Postadress** c/o Stockholms stadsarkiv, Box 22063, 104 22 Stockholm **Besöksadress** Kungsklippan 6. Tel 08-508 283 42
Hemsida www.fslarkiv.se **E-post** fsl@fslarkiv.se
Ansvarig utgivare Therese Tedeblad
Redaktionen Maria Lundin och Malena Hofverberg.
Layout Hasse FotoSättare **Tryck** Adegraf AB.
Manusstopp Ordna & Vårda nr 2 2025 – 20250815

